

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП.

ОНС И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ
Велико Търново

Година XXXV

1978

АПРИЛ

29

Събота

Вестникът е основан през 1943 година

Брой 51 (4041)

Цена 2 стотинки

Научна сесия за Ивайло

По случай 700-годишнината от влизането на нарденския владетел Ивайло в Търново през 1278 година вчера в аулата на Великотърновския университет се състоя научна сесия, посветена на това бележито събитие. Тя се организира от БАН, Софийския университет, Великотърновския университет и Българското историческо дружество.

Сесията беше открита от доц. Янка Николова, зам. ректор на Великотърновския университет. В нейната работа взеха участие председателят на Окръжния народен съвет Димитър Церов, Иван Генджов, председател на градския народен съвет, Велко Димов, секретар на градския комитет на БКП, проф. д-р Димитър Филипов, ректор на Великотърновския университет, научни работници и студенти.

Встъпвателно слово произнесе чл. кор. проф. д-р Димитър Ангелов, директор на Археологическия институт при БАН. Той изтъкна, че виставата на Ивайло е първото антифашистко въстание в Европа, най-бележито събитие в нашата средновековна история и връх на борбата на селячеството за социални права. Разбунтуваните селяни показваха на своите господари, че те не са покорили, че могат сами да извоюват свободата си.

С доклади в сесията участваха проф. Петър Петров, проф. Никола Ковачев, доц. Христо Коларов, доц. Васил Гюзелев, н. с. Атина Попов, асистенти от Великотърновския университет. Вечерта на хълма Царевец се състоя фолклорно представление и беше изнесен рецитал по светни на Ивайло, организиран от студенти от университета и от комсомолската организация при завод „Ивайло“.

Христо МЕДНИКАРОВ

Първи май — нашият ден!

Иван ЗЛАТЕВ

председател на Окръжния съвет на Българските профсъюзи

И пак е Първи май — празникът на трудовете хора от цялата планета. Празник, но сещ силата на славната работническа класа, доказана в класовите битки на миналото и трудовете подвизи на настоящето.

И пак, както преди двайсет и две години, този празник за България се предхожда от един исторически Април. Ако онзи Април „разкрепоставаше“, този донесе една новела — практическото, по следователно и цялостно реализиране на програмата на Партията за висока ефективност и качество. Паметните решения на Националната партийна конференция, чийто дневен ред имаше една единствена на точка „За усъвършенстване на социалистическата организация на труда и планирането на производството на икономиката“, са важно общо партийно, всенародно дело. Те представляват жив отклик на жизнените интереси на българската работническа класа и по силата на тази железна логика тя ги приема като своя съдба. Тези решения, излезли в навечерието на бойния празник на труда, социалистическа България ще превърне в реални дела за изпълнение и признание на плана за седмата петилетка, за ускорено изграждане на развитото социалистическо общество.

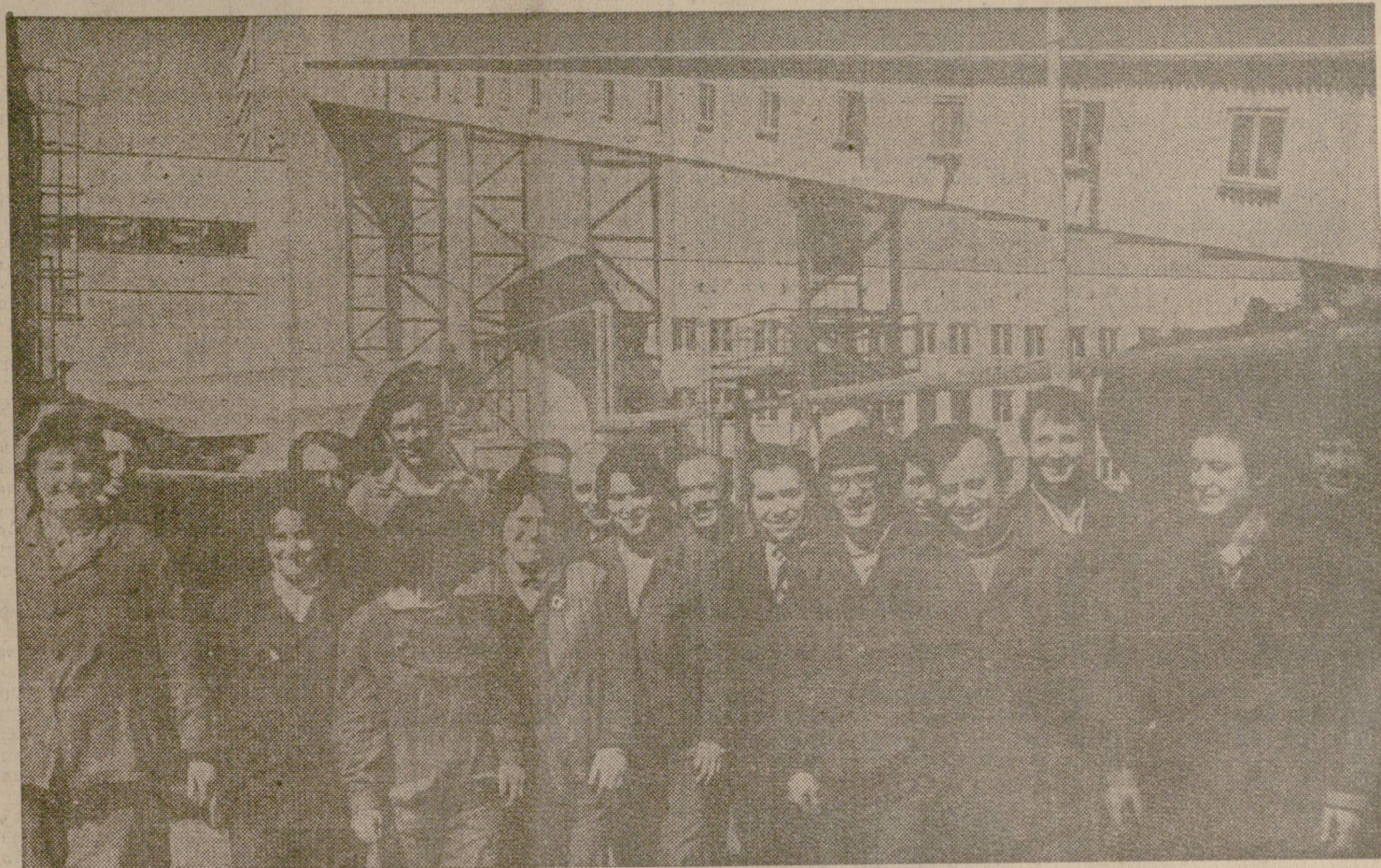
В тази битка с всичките си сили и знания активно се включва и работническата класа на окръга. В резултат на разгърнатото социалистическо съревнование големите и сложни задачи на седмата петилетка са реализирани във всички сфери на обществените живот. Седмидесет и седма година беше успешна за трудовите колективи, успешен е стартир през първото тримесечие на годината, предхождащо Националната партийна конференция. В промишлеността планът по всички показатели е изпълнен. Обществената производителност на труда, измерена с чистата продукция на едно лице от персонала, е изпълнена 104,3 на сто. Най-добри резултати по този показател постигнаха СХК „Свилюза“ — Свищов — 138,9 на сто, фабрика „В. Левски“ — Велико Търново — 136,9 на сто, ПЗ „Балкан“ — Велико Търново — 135,6 на сто, Фабрика за пластмаси — Велико Търново — 134,8 на сто, Захарния комбинат — Горна Оряховица — 116,9 на сто. А планът за произвежданата продукция с оценка „К“ бе изпълнен с 27,4 на сто. Тук сред най-добрите се нареждат колективите на Завода за електродвигатели, завод „Победа“, комбинат „Млечна промишленост“, ЗФМДК „Трифон Саралиев“ — Велико Търново.

С гордост за изпълнен дълг посрещат празника и трудовете хора от останалите отрасли — селското стопанство, строителството, транспорта.

Ще тръгнат пак празничните колони под знамето, червеното. И в челните редици ще застанат онези, които със самоотвержения си труд добиха правото да нарекат Празника на труда и работническата солидарност „Нашият ден“ — четирите хиляди първенци в труда, златният фонд на окръга. Сред тях ще бъдат тринайсетте текстилни-многомашиннически от фабрика „Васил Мавриков“, чийто имена в цялата ни страна са станали символ на работническата дързост, на стремлението на цяла една класа! Тринайсетте текстилни, изпратили петилетката, изпод чийто ръце до края на годината ще излязат близо 1,7 млн. метр памучни тъкани над личните им програми, тонове прежда. Под знамето, червеното, ще се нареди и предавачката Мария Паришкова, напуснала трудовия си пост само за два дни — за да вземе участие в най-високия партийен форум заедно с най-достоените комунисти на България. В челните редици ще манифестират и предприемачите, наградени с окръжното знаме на трудовата слава за най-високи постижения в чест на Националната партийна конференция.

А в съзия този първомайски ден угнетената от капитала работническа класа, повела с него битка на живот и смърт, отново ще издигне своя глас срещу безработицата и безправията на човека. Ще вдигне своя глас и своя корав юмрук срещу неспирно растящите несгоди, срещу неспирността в утрешния ден. Работническата класа в света на капитала засилва своята борба за премахването на експлоатацията на човек от човек, за осъществяването му от социална гнет и расова дискриминация, за гарантиране на основните човешки права. Правото на труд, образование и социална осигуровка — неща, които за работника в социалистическото общество отдавна са реални ценности.

Успехите, които трудовете се в днешна България ще демонстрират в първомайското утро, са нашият принос за укрепване на могъщата сила на работническото единство, за разрастване на мощта и всемирното влияние на социалистическата общност, принос в борбата на световния пролетариат за солидарност, мир и демокрация по цялата планета.

Вдъхновен труд

Вдъхновеният труд в навечерието на Националната партийна конференция за работническите колективи от Лясковец се съвкупява в един ритъм с напрежението в предпървомайските дни.

В деня на празника в редиците на манифестиращите се вляят над 100 орден

носки, 400 постоянни първенци и ударници, ще се развалят знамената на трудовата слава, връчени в навечерието на празника на първенците в социалистическото съревнование.

Снежана ПЕТРОВА

Първенци в съревнованието

Напрежени са предпървомайските дни и за труженниците от Карансен. В резултат на техния упорит труд навреме приключи септента на пролетните култури. С преизпълнен план изпращат четиримесечното животновъд

дите. С тези си успехи стопанството се нареди на първо място в съревнованието, организирано в чест на Празника на труда в АПК „Росница“.

Иванка ГЕОРГИЕВА

Железничарите пред Първи май

Колективите от гара Горна Оряховица посрещат Деня на международната солидарност на труженниците се — Първи май с високи трудови постижения и готовност за превръщане в дела на решенията на Националната партийна конференция.

Планът по натоварването, в тонове за април е изпълнен

шест дни преди края на месец. Постоянно се подобряват качеството на работата и организацията на труда. Благодарение на внедряването на опита на съветската гара Люблино са направени над 220 000 вагончаса икономии, равняващи се на 3200 вагона за еднократно натоварване.

Димитър НЕДЕЛЧЕВ

С радост посрещат празника

В Завода за възли и детайли за металообработни машини в Драганово бе разгърнато широко социалистическо съревнование в чест на Националната партийна конференция и Празника на труда. В резултат на усилията на колектива планът за четвъртото

тримесечие е преизпълнен по всички показатели. Със зването „Ударник“ са отличени Иван Шишков, Марчо Дочев, Христо Кюлиев, Венета Грозкова, Костадин Ризов и Стефка Попова

Росинка КУЦАРОВА

Първият етап от изграждането на новия Домостроителен комбинат в Горна Оряховица е завършен и са отплетени първите панели — с тези радостни думи посрещат Първи май стотиците строители и монтажници, които под ръководството на съветските специалисти издигнаха корпусите на комбината, а сега предават опита си за усъвършенстване на новите мощности.

По стифосите вече са подредени панелите от новата номенклатура, изработени от бригадите на Николай Катрев, Иван Жеков и Мезю Николов, които под ръководството на началник-цеха Иван Георгиев и началниците на смените Йордан Пренков и Илия Илиев вече са произвели над 200 куб. м едри панели. На снимката сред тях са и съветските специалисти Валерий Дубинин и Владимир Середа.

От новите мощности до края на годината ще бъдат произведени панели за над 430 апартамента.

Снимка Веселин ДОЛЧИНКОВ

Михаил МАНОЛОВ

С ВЯРА В СОБСТВЕНИТЕ СИЛИ

Колективът на машиностроителния завод „Първи май“ — Полски Тръмбеш посреща празника с високи производствени успехи

Тази година за петнадесети път колективът на машиностроителния завод „Първи май“ в Полски Тръмбеш посрещне своя патронен празник. Създадено на базата на някогашната работилница за вършачки, която води началото си още от 1923 г. след национализацията предприятието започва своето развитие като промкомбинат. По-късно в борбата за утвърждаване неговите труженници завоюват най-голямото признание — присъдено им е да защитават честта на своя боен празник на труда. Разнообразното дребносерийно производство, липсата на редина материали, необвързаността на част от продукцията с договорни години наред спъваха развитието му и бяхме свикнали да го виждаме все сред изоставящите. Това неминуемо понижаваше и производствения тонус на колектива, влияеше отрицателно и върху трудовата дисциплина.

Защо е нужно в този светъл, предпразничен ден, когато предприятието се готви да чествува своя двоен празник, да се връщаме към нещата, които са изместили от неговото развитие? Защото само на фона на тези трудности може да се разбере колко много усилия са били нужни от страна на обновеното ръководство, на заводския партийен и профсъюзен комитет, на извоюваните ръководители, на целия актив, за да възврътат вярата на хората в собствените сили, да създадат стабилност на производството и да изведат завода на пътя към успехите.

А за успех и то трайни вече наистина може да се говори. Колективът приключи миналата година с преизпълнение на всички основни показатели и навлезе уверено в третата, решаваща година на петилетката. Благодарение на своевременно планиране и договориране на производството, на доставката на по-голяма част от необходимите материали, на обвързването на крайните резултати с реални задания, в края на първото тримесечие заводът отново се поздравя с успех, като се нареди на първо място сред предприятията в Полски Тръмбеш по изпълнение на всички показатели. Преизпълнен е и планът за април. Основните производствени (зърносушилници — СШТ-100, хранил

ни машини за птици —ХВТТ, триетажни клетъчни батерии за свински — БКН-3, транспортни средства за изнасяне на оборудоване, фамилия тороразпръсвачи за минерални торове и други) с добрите си експлоатационни качества все повече укрепват авторитета на заводската марка. Част от продукцията вече намира добър прием и на външния пазар.

Най-голям дял за постигнатите успехи има добре организираното и редовно отчитане социалистическото съревнование. Колективът на цех „Монтажен“ с началник Павел Иванов, изпълняващ нормите си 149 на сто, е начело в трудовата надпревара. Гордостта на цеха е участъкът за изработка на зърносушилници с майстор по производството Кирил Манолов, който приключи четиримесечната си програма на 27 април.

Посрещаме празника с чувство на удовлетворение — споделят първенците на участъка Елена Петкова и Петър Ангелов. — Защото казваме, че при ясна програма и осигуреност с материали

и ние сме способни на трудови подвизи.

Радостен е и майсторът по производството Нейко Петров, предал опита си на десетки млади хора:

— Доволен съм, че моят труд и трудът на моите възпитаници е възнаграден. Пазим, казваме, че и ние можем нещо. Стига са ни смятали за изоставящи.

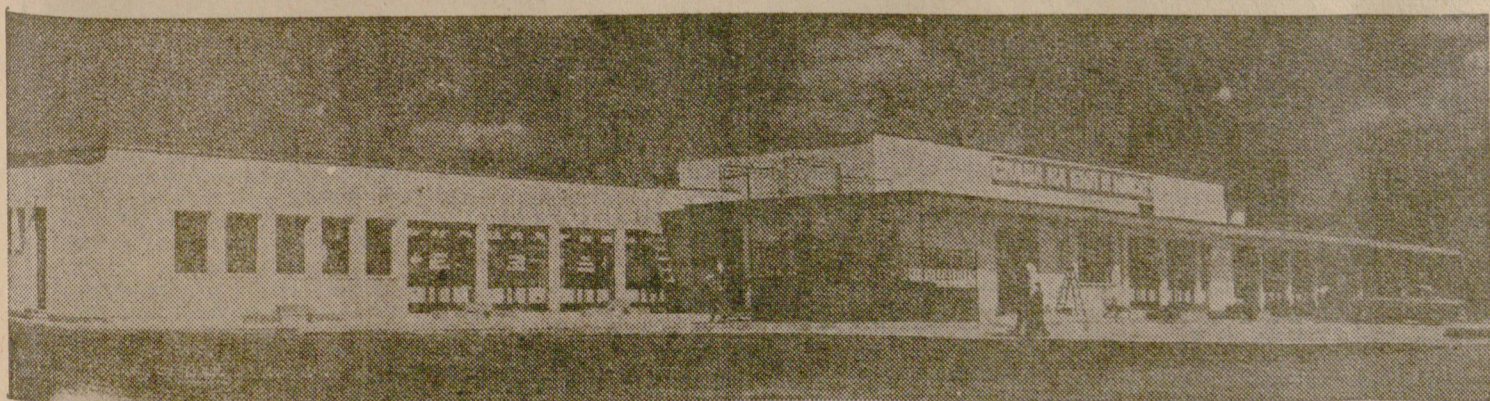
Нашето предприятие има здрави трудови традиции — споделя Бошко Петев, носител на „Народен орден на труда“ — златен, един от бившите директори на завода, а сега, макар и пенсионер, работещ в участъка за ширпотреба, участва също първенец в предпървомайското съревнование. — Мнозина от нас са отделили на завода младините си и той им е скъп като роден дом. Затова устояхме на трудностите. Става ясно, че в този момент, когато колективът показва на какво е способен, и аз съм още в неговите редици.

В този участък с началник Йордан Върбанов работи и друг основател на предприятието — Николай Джингозов, носител на „Народен орден на труда“ — сребърен, който също милее за престижа на завода.

Трудолюбиви, и всеотдайни в работата са и „момчетата“ от бригадата-първенец на лееро-формовиците с ръководител Христо Станчев. Тук стоери на леярната са дългогодишните работници Христо Петков, Неделко Попданов, Иван Колев. Под тяхното крило израстваха и вече водят листата на първенците Иван Стефанов, Стамо Петков и други.

Припламват като падащи звезди пръските от разтопен метал, свият електроните и обвиват в сияен ореол съсредоточените, волеви лица, потракват ритмично машините. Колективът на завод „Първи май“ посреща бойния празник на труда окрилен от високите си производствени завоевания с вяра в утрешния ден и в собствените си сили.

Антон ТРУФЕВ

Грудежите се от Полски Тръмбеш и района посрещат Първи май с нова автогара. Тя разполага с чакалня за 800 пътници, обща гишета кафе-спадарница със 100 места, стам за почиващи от смяна шофьори и за майки с деца.

Тук автотранспортната гужовница всекидневно ще посрещат и изпращат над 180 автобуса, движещи се по околно 35 автотрасси.

Снимка Веселин ХРИСТОВ

„Да върви работата на завода ...“

• Как един работник осигури на предприятието си 205 000 лв. годишен икономически ефект

При „преденето“ на високата коприна често се налага подмяна на стъклени фунийки на пределини те машини, и то не десет, петдесет, сто — над 90 000 броя са необходими за една година. Досега получаваните детайли от Оптико-механичния завод в София не само че бяха недостатъчни, и некачествени, но струваха доста скъпо. Проблемът пред колектива на Завода за изкуствена коприна към СХК „Свилоза“ — Свищов стана толкова „остър“, че се наложи въвеждането на оперативна отчетност за счупените стъклени фунийки от всяка смяна и от всеки работник.

Михаил Славев — стъклодувар на цех „Предилен“, колкото пъти чуеше да се споменава за затруднения в производството поради липса на фунийки, толкова по-силно чувствуваше някаква своя лична отговорност пред колектива. „Наистина, приката си работа изпълнявам старателно, но само това до статъчно ли е?“. В края на краищата сред хиляда и петстотин работници и специалисти в завода — колко са с неговата професия и опит по стъклопроизводство? „Трябва колкото се може по-скоро да се намери изход“ — мислеше той и окончателно реши да се заеме с собственоръчно да направи първите образци. Сам и с помощта на другари подготви детайлите и възлесте за необходимите приспособления, направи си специална горелка, маркучките за която се наложи да донесе от къщи. И когато напълно се убеди в успеха, предложи рационализацията си в БРЗ.

Но както почти винаги в такива случаи, къде на право, къде със заобиколки разбра съмненията на някои от ръководството: — Работниците от софийския завод не могат да ги направят както трябва, че той ли?

— Ние сме завод за коприна, няма да правим фунийки за стъклени фунийки! Когато най-после всички се убедиха, че друг начин за решаване на проблема няма, попитаха Михаил след колко време може да изра-

боти първите стъклени фунийки.

— Само след петнадесет дни! — каза решително той, предвкусил радостта от заслужената си победа.

Михаил Славев удържа на думата си. Първата партида стъклени фунийки бяха одобрени от комисията. Решено бе бързо да се организира серийно производство в една от стаите на приземния етаж на големия заводски корпус и трети месец вече тук се трудят 5 работници, които упорито преодоляха началните трудности, непрекъснато подобряват качеството. Те изработват месечно 7000-8000 стъклени фунийки, и с това осигуряват нормалния ритъм на производството. Овен това фунийките са значително по-евтини и колективът ще реализира годишно 205 000 лв. икономически ефект — съществено принос за снижаване себестойността на вискозната коприна.

Тия дни отново посетих малката „фабрика“, ръководена от Михаил Славев — вече един от челните редици анализатори в комбината. Производството вървеше нормално, към цех „Предилен“ се отправяха следващите партиди стъклени фунийки. Помислих си: да не нагърбиш с работа, която никога не ти е възложил и сами чък да се пребориш с невярното и трудностите, но да решиш проблема, с което помагаш на другарите да ускорят крачките си в съревнованието — ето един истински трудов подвиг в наши дни. Поисках на Михаил снимка за вестника, а той скромно каза:

— Нямам... скоро не съм си правил.

— Добре, ще дойдем с фотографа.

— Моля ви се, недейте. Не искам слава, желанието ми е да върви работата на завода.

Какво пък, съгласих се с него. Делата на хората най-убедително ги нареждат първите редици в съревнованието в отговор на Обръщението на ЦК на БКП към комунистите и всички трудещи се в страната.

Ангел СТОЯНОВ

ТРУДОВ РАПОРТ

Колективът на Базата за развитие и внедряване на дребни метални изделия и оборудване — Велико Търново рапортува, че в чест на Националната партидна конференция и на бойния празник на труда 1 май изплати предсрочно плаща си за развойната и внедрителската дейност през четиримесечното. При годишен план за ефективността 1 026 000 лева към 5 април е отчитен ефект от 916 000 лева, т. е.

само за три месеца е постигната над 90 на сто изпълненост на плана за ефективността. Две разработки — инсталация за йонно азотиране на дребни метални изделия „ЮН-5-50“ и „ЮН-6-15“ — ще бъдат предствени на юбилейната национална изложба в Москва през май, посетена на 100-годишнината от Освобождението на България от османско робство.

ниж. Ангел ПЪРВАНОВ

Професията си не бих сменила

Преди 10 години Бояна Иванова, Горанова плахо, не сигурно прекрачи прага на краветофатата в Карансел. Страхуваше се дали ще се справи с тази „мъжка“ работа.

— И сега си спомням тоя първи ден — колебаех се дали да напусна — говорих с усмивка Горанова.

Дните минаваха неусетно, една след друга се нижеха годините. Една жена, от малка познава сладостта на труда, заслужил почитта и уважението на съселаните си. Всяка зарила те я срещат забързана към стопанския двор. За нея работният ден започва в ранни зори. Колко трудно стигаше да преодолее. Но винаги тя преизпълняваше трудовите си норми.

Сега Бояна е стотиничка, гордостта на селото. През миналата година надол 149 тона мляко при план 100 тона. Тазгодишна са и по-верени 45 крави. Средният дневен млеконадой е 520 литра.

— Напрежението при нас е голямо, но въпреки това професията си не бих сменила — казва знатната дойка.

Иванка ХАДЖИЕВА

Орденоската Мария Трифопова и Росица Росалинова — две предци със същият внос сиволоточното предприятие „В. Коларов“ — Велико Търново да посрещне Празника на труда с преизпълнени производствени задачи.

Снимка Веселин ХРИСТОВ

ХОРА, КОИТО НЕ МОЖЕШ ДА ЗАБРАВИШ

И сега още Стефка си спомня една учителска среща на Светла, тогава ученичка в Техникума по хранително-вкусовата промишленост в Горна Оряховица. Едва издържала толкова много учителски похвали за момичето, една добре облечена гражданка със завистлива въздишка отронила:

— От такива родители пък какви способни деца. А нашите, какво им липсва на нашите...

Не знаех какво им е липсвало на техните, с двойки те, но децата на Стефка и Радослав Попови от Полски Сеновец наистина са способни. Светла завършила техникума с отличие. Но понеже много обича децата, след няколко месеца вече ще бъде дъщеря медицинска сестра. А бащата, Григор, от един месец е инженер в Завода за телевизори и радиоприемници. И сега май за аспирантура се сеща...

Но думата ми е не за децата, а за техните родители. Един такива наистина съвсем обикновени хора. Тя — дойчка в краветофатата, уругава и смуглока. Той — каснер в селскоопла, руколя, с очи като метличина през коли. И двамата — прехвърлили четиридесетте, но тъй младолки, че е трудно да повярваш: за две сватби вече се състят. И двамата — с онези вечни усмивки: един на друг, на хората, на целия живот. Питам се — ако не бяха тези пролетно-утиридни усмивки, на които е невъзможно да устоиш, щяха ли да са сегашните Стефка и Сашо, преборили се с толкова много горчилки в онези трудни и за двамата времена?

Снимки от семейния албум

Дойдат ли гости в дома на Стефка и Сашо, домакините непременно ще донесат големи семейни албуми. Ще седнат двамата усмихнати един до друг и ще заредят спомени. „Хирургически“ екип от правителствена болница в София, надвесен над 16-годишния Сашо.

...Първи несиурни стъпки с ампутирания крак. Неотлъчно до Сашо е сестра Димитрова, едно младо, изпълнено с живот същество. Кой знае, може би нейната всеотдайност е върнала усмивката на момчето. И вярата, и смисъла на следващите дни. Заедно с грижите на толкова много хора около Сашо, лично загрижени за съдбата му — Пенчо Кубадински, Живко Живков, Тано Попов, че даже и самият Георги Димитров. Заедно с лекарята от СССР и Чехословакия, долетели в София специално за него. Но малко преди това...

С хин, на бригадирите и с много свои другари към Ханнобаз тръгнал и петокласникът Радослав. В една късна майска вечер бригадирът от охраната на шаба е

прострелян в крака. Правилствен самолет отведе момчето за спешно лечение в София. Придружавали го лично Пенчо Кубадински и ортопедът проф. д-р Холевич. „Година и половина възста новителни процедури и специален режим в Баня. Тук нищо не липсва на момчето. Дори и автомобил, който в опрделени дни от седмицата го отвежда в София — на кино, театър, на козмосолски събрания.

Било по времето на Петия партиен конгрес. И сега още Сашо не може да си прости, че неудобството от липсата на протеза не му позволило да отиде в конгресната зала (бил включен в групата на приветствуваните), да благодари за всичко, което толкова много хора сторили за него — едно обикновено селско момче.

Не приел сащото предложение то да остане в София. Макар че му осигурявали квартира и работа в Държавната планова комисия, а и средства да продължи образованието си все едно, Сашо поел пътя към село. Тогава в селата се образували първите кооперативни стопанства. И там работата колкото пеш

Бързо намерил мястото си сред хората Радослав. Деловодител на селскоопла, секретар на младежката организация. Дните минавали бързо и не усетно. А ношите — какъри. Една-едничка мисъл гонела съня от очите на момчето. Зер не е като другите — която мома ще го вземе? А пък така му се искало дом да себере, на деца да се порадава. Имал си момиче на сърцето, Стефка, ама ния тя била първа хубавица в село, а той — с такъв кусур...

Няколко думи за доброто приятелство

Чудя се какво щеше да стана с мене, ако не беше

Пък и другите ми се надсмиваха — до сака човек ли опря? Затова един ден избягахме в София. Приютиха ни добри хора, двадесет дни престояхме там „по семейни причини“. И после, вече бяхме женени, пак се съветвахме да го оставя. Пък той толкова много ми вярваше. Вечер се за нивава с децата, а аз — в читалището. С танцовия състав шо села и градове съм обиколила, във фестивали съм участвувала. А Сашо и в къщата работа, с какво то можеше, ми помагаше. Книги ми даваше да четя, пък аз на другия ден с жените на блока ги препрочитам. А и кураж за работата ми даваше все той. И ния ги на най-трудното. Ето и сега в краветофатата — вече осем години. Сутринта отивам в четири, вечер до късно, с тонове мляко и храна на животните преисям. Ама пак ми е леко. Защото лошата дума от мъжа си не съм чула досега. Нито пък от свекря и от свекрява...

И двамата отново се наведжат над снимките. „Първите дни след сватбата. Ханнобаз. Стефка и Сашо в бели плъфери по тогавашната мода, и двата мъжки, съвсем не по мъжа. Помниш ли, Сашо, шиферите бяхме взели заедно, колкото за снимка.

...Скронна лятна трънка за двора пред недовършената къща. Няма я сегашната китна градина, няма ги още — каменната чешма, циментовите площици. Няма го гаражът, нито пък Москвичът — старият и верен приятел на семейството, който за четиридесет години още не е успял да им омръзне, нито пък да ги накара да почувствуват нужда от по-съвременен автомобил.

...Първородният син, после дъщерята. Стефка с децата. Стефка с жените от танцовия състав. Сашо и Стефка с приятелите. Стефка отпреди десетина години, току-що преди да получи орден за високи доблици от царевича...

Монолог за добрия съпруг

Баща ми и дума не дава, че да се изрече за сватбата.

Отдавна съселаните на Стефка са й простили, че е взела мъж с „кусур“. Просто са проумяли, че той превъзхожда много хора, дето уж всичко им е на място — и ръцете, и краката... И как няма — за всекиго Сашо ще намери добра дума, приятелски съвет и една усмивка-смяние. Зададе ли се празник, не друг, а той ще поведе хората към читалището, на площада, на манифестация. И изведнъж около него става толкова ведро, че не можеш да забравиш и грижи, и умора. И не можеш да не си дадеш сметка кое все пак е по-важно — един крак или едно сърце. А за Сашо всичките му приятели казват просто: душа човек.

Излишни са били юношеските ти тревоги, Сашо, Стефка не би могла да те отминне. На обичта ти с обич да не отвърне. А вие и двамата така сте „програмирани“ — срещне ли ви човек, цял живот не може да ви забрави. И то не заради необикновената ви съдба.

Малко след като горните редове бяха написани, една не денна вечер у дома се позвъни. Бяха Стефка и Сашо, Светла и Григор. Новите ми приятели исках на всяка цена да се запозная и с децата им. А те бяха досущ като мама и татко. Хубави, добри и също тъй усмихнати.

Мария КАЧАКОВА

„Кто сказал, что мы родиться опоздали, что досталось вся героика не нам.“

(Из песен, създадена в навечерието на XVII конгрес на ВЛКСМ)

Уст-Илимски! Град на младостта, на комсомолското дружновение, на мечтите. Град, отбелязан само в най-новите издания на географските карти. Той води началото си от 1964 г., когато започва изграждането на първия всевъзкожен комсомолски обект — Уст-Илимската ВЕЦ. Неговото настояще е свързано с трите всевъзкожни комсомолски строжежа — разширяването на ВЕЦ, строителството на новия град и Уст-Илимския лесопромишлен комплекс. Бъде щето му е своеобразен, интернационален поход към комунизма.

И в първите редици на този поход крачат стоте пратеници на Димитровския комсомол. Те дойдоха в сърцето на Сибир през февруари 1976 година. Дойдоха с твърдата воля да дадат своя младежки принос в усвояването на сибирските богатства, а топлината на сърцата им да стопли сибирската земя, за да изникне на нея гигантският строител на Сиб — Уст-Илимският лесопромишлен комплекс.

Когато човекът покори планински връх, поставя флаг или вимпел, оставя следа след себе си. Българските младежи с мощните си автомобили КраЗ-256 Б прокараха пътища в тайгата, извозиха скалника за основите на грандиозния символ на дружбата, на човешката победа над природата, на младежко то присъствие в настоящето и устремността към бъдещето.

Сибирският студ и тайгата

Побеждава дружбата

отстъпиха пред напора на бойците от българския младежки отряд „Георги Димитров“. Отстъпиха, защото още от първия ден до тях застанаха съветските комсомолци, а малко по-късно и пратениците на Унгария и ГДР.

Трудовите делници се превърнаха в дни на победа, а дни на учение и възмъжаване. С всеки изминат ден

пред очите на новите български сибиряци израстваша строежът, а заедно с него — опитът, знанията и увереността. Измерители на тяхното самочувствие са двадесетте почетни грамоти на ЦК на ВЛКСМ, трите значки „Победител в социалистическото съревнование“, двадесет и деветте значки „Ударник на комунистическия труд“, пет

те почетни значки „Млад гвардеец на петилетката“, седемте грамоти на ЦК на ДКМС и още много морални и материални награди.

Трудни и дълги са пътищата до всяко едно отличие, но всички те имат общо на чало — готовност за достойно изпълнение на поръчение то на Димитровския комсомол, на БКП, имат обща цел — пука на Лесопромишления комплекс през 1979 година, имат отправно начало към нови успехи в чест на XVIII конгрес на ВЛКСМ и XI фестивал на младежта и студентите в Хаваана.

Обещанието на българския младежки отряд, като безгрешен компас уверено сочи, че планът за първите три години на десетата съветска петилетка ще бъде изпълнен до 25 юли тази година. В чест на световния младежки фестивал в Хаваана ще бъдат отработени три комсомолски съботника, а единадесет седмици се обявяват за ударни. Младежите ще участвуват сто на сто в мероприятията на Втория фестивал на интернационалната дружба „Младостта строи, младогта се бори, младостта побежда“.

На проведената неотдавна среща с отряда посланици на НРБ в Съветския съюз Димитър Жулев даде висока оценка, като сподели, че младите българи в Уст-Илимски са опълчници от нов тип, опълчници на новия етап в развитието на българо-съветската дружба, които рамо до

Състезание при минус тридесет градуса.

рамо със съветските братя воюват за бъдещето.

Има право да се гордее Великотърновската окръжна комсомолска организация, чиито достойни пратеници зачитават с делата си името и авторитета й. Пръв на Уст-Илимска земя стъпи командирът на отряда „Г. Димитров“ Стефан Станев. Той е с най-продължителен сибирски стаж от всички командири на интернационалните отряди, с най-голям авторитет сред Уст-Илимската обществена. Доаянът на съвета на командирите на младежките отряди е награден с почетна грамота на ЦК на ВЛКСМ и със значката „Победител в

социалистическото съревнование“.

Пратеникът на Великотърновската комсомолска организация Стефан Костурков е секретар на комитетата на ДКМС в отряда. Опитен инженер, обичан и уважаван от всички, той е в центъра на всяко начинание. Ще го видите винаги там, където е нужен. За неуморния му труд е награден със значката „Победител в социалистическото съревнование“ за 1976 година и 1977 година. А Георги Георгиев от Велико Търново не само умеел да управлява поверената му машина, но и успешно ползвал първите три изпита от II курс в Иркутския институт за

народно стопанство, специалност „Икономика и организация на автомобилния транспорт“.

Успехите на представителите на Великотърновската окръжна комсомолска организация са плод и на здрава връзка, осъществявана предди всичко от окръжния вестник „Борба“, ОК на ДКМС и трудовите колективи, които са ги изпратили тук.

Трите ударни всевъзкожни комсомолски строежа ще бъдат завършени, ще стигне битката с природата, но ще останат победилата дружба.

Георги КИТОВ
Снимки В. БЕЛИХ

ПОД ГНЕТА НА КАПИТАЛА

Борба за право на труд

Само в САЩ — близо 10 милиона безработни

• Стачките — основна форма на класова борба

Правото на труд е гарантирано със закон във всички страни на реалния социализъм. То е заложено и в конституциите на повечето капиталистически държави. Многобройни факти от днешната западна действителност обаче свидетелстват, че правата на гражданите, в това число и правото на труд, са само гръмки фрази.

В конституцията на ФРГ (чл. 12) се казва: „Всички германци имат право свободно да избират своята професия, местоработата и местобитанието“. Но тези думи звучат напълно фалшиво при налягането на един милион и стряскащи западногермански граждани, търсещи напразно работата, за да прехранват себе си и своите семейства. И в японската конституция е записано: „Всички имат право на труд и са длъжни да се трудят“. Работната заплата, работното време, почивката и другите трудови условия се определят със закон. Практиката обаче говори друго: безработните в края на миналата година са възлизали на 1,4 милиона, или в сравнение с предшествуващата година те са се увеличили с 9,3 процента.

В дните следва на капитализма — САЩ — близо 10 милиона работоспособни граждани започват всеки нов ден с посещение на борсите на труда, с търсене на обява, с търсене на някаква работа. През 20-годишната история на страната нито конституцията, нито поправките към нея са осигурили право на труд на всички американци. Армията от „излишни хора“ не намалява и в останалите страни.

Добри ДОБРЕВ

стажувача близо 50 милиона работници и служители. Тези показатели постоянно растат и във всяка отделна капиталистическа страна.

Трудещите се в капиталистическия свят все по-ясно осъзнават, че именно за тях на сметка управляващата буржоазия се опитва да преодолее своите икономически недовъзможности. Чувствайки върху плещите си гнета на монополите, пролетариатът разширява фронта на борбата за право на труд, за коренини социални преобразования.

През последните години усилва се традиционните искания за увеличаване на заплатите, подобряване на трудовите условия и др. все по-остро се поставя въпросът за ликвидиране на безработицата. Едно от исканията на стажувачите министри в САЩ, на железничарите във Франция, на металурзите във ФРГ и на още милиони стажувачи и безработни в другите капиталистически държави е да се гарантира работата за всички. Все по-често на плакатите, носени от участниците в протестните демонстрации, се четат: „Искаме право на труд!“, „Осигурете ни хляб и работа!“

Тези лозунги засилват солидарността между трудещите в отделните страни, така и в международен мащаб. Разширяването и укрепването на пролетарското единство се превръща в мощно оръжие срещу настъпващото разлагане на капитализма, за извоюване правото на труд, за защита на жизнените интереси на работническата класа.

Добри ДОБРЕВ

НОВИ СУБСИДИИ ЗА КЛЕВЕТНИЦИТЕ

Радиостанциите „Свобода“ и „Свободна Европа“ пълнят ефира с клевети и измислици • Милиони долари се хвърлят в мръсния поток на лъжениформацията

Заключителният акт, подписан на съвещанието в Хелзинки, в Белградската конференция са резултат от стремелната европейска политика да живеят в мир и разбирателство, да изградят своето бъдеще на основата на дружески взаимоотношения. Външната политика на СССР и социалистическите страни е насочена изцяло към постигане на тази високохуманна цел.

На Запад обаче има организиран и личен, които не желаят да видят развитието на международните отношения в духа на Хелзинки и Белград. Нещо повече, радиостанциите „Свобода“ и „Свободна Европа“ се стремят чрез клеветнически предавания да очернят живота в социалистическите страни, да сеят съмнение и недоверие между народите.

Създадени в началото на 50-те години, тези радиостанции въпреки многобройните си различия масировки по същество си остават анархичен измислен от времето на „студената война“, центрове за диверсии и шпионаж на ЦРУ. Днес те пълнят ефира с клевети и измислици около 1000 часа седмично на всички езичи на народите от социалистическата общност.

Пропандейният арсенал на двете радиостанции е огромен. Той започва с „новини“, т. е. лъжениформацията от социалистическите страни и за вършва със замаскирани шпионски акции и груба идеологическа диверсия. В тази дейност личи необуздаността и стремежа на родоотстъпниците и задкоканските им шефове да заслужат недрите догадки, които получават от Конгреса на САЩ и от частни фондации.

От известно време някои кръгове в Съединените щати се стараят да представят дейността на радиостанциите

Климент ПРЪМОВ

ГФР. ДОРТМУНД. Хилари студенти, работници, служители и жертви на забраната на професии демонстрация срещу тази забрана по улиците на много градове в ГФР. На снимката: изглед от демонстрацията в Дортмунд, чийто участници заявяват за своята твърда решимост да се борят за демократични права и премахване на забраната на професии.

„Свобода“ и „Свободна Европа“ в нова светлина. Според тях днес главната цел била „обективно“ и „справедливо“ да се информира за живота в мир и разбирателство, да изградят своето бъдеще на основата на дружески взаимоотношения. Външната политика на СССР и социалистическите страни е насочена изцяло към постигане на тази високохуманна цел.

Опитите да се заблуди световната общественост стигнаха до там, че бе предложено на социалистическите страни да участвуват в предаванията със свои специалисти в различните области на политиката и икономиката. Съветският съюз и братските страни отхвърлиха с възмущение това предложение и заявиха, че не искат да имат нищо общо с предателите.

Климент ПРЪМОВ

МЕКСИКО. Изглед от внушителната демонстрация на членове на профсъюз и на прогресивните мексикански партии, които се състоя в Мексико Сити. Участниците в демонстрацията изразиха своята поддръжка на борбата срещу режима на Сомоса.

На големия плакат, носен от участниците в демонстрацията, пише: „Ние поддържаме освобождаването на Пуерто Рико и революцията в Никарагуа!“

Странни явления

Развод по бразилски

Доскоро в Бразилия, където католицизмът има силно влияние, разводът не беше разрешен. Днес, въпреки не съгласието на църковната иерархия, е гласуван закон, с който се въвежда разводът, но при условие, че разведените имат право на още един брак. Втори развод не се разрешава!

Деформирани риби

Японски рибари, които ловували в Осакиния залив, обърнали внимание на това, че все по-често в техните мрежи се хващат риби с уродлива форма. Повече от 80% от кефалите имат изкривяване на гръбначния стълб, необичайно строение на костите. По мнението на японските учени, причината за телесна деформация на риби е прекалената замърсеност на океанските води.

Подзепа го разсеяността

В една декемврийска нощ пощенският клон в малкото италианско градче Палма-ди-Монтекарло, провинция Агридженто, бил ограбен. Неизвестни лица откраднали голяма сума от 115 милиона лири. Но много скоро полицията намерила престъпника. Той бил директор на самата пошта. Неудачният крадец го подвела разсеяността му: той забравил връзката с ключовете си на самия сейф.

Помощ по американски

Кои страни се ползват от благоволенieto на Вашингтон?

В периода след рухването на колониалната система на империализма САЩ отделят значителни суми от държавния бюджет за оказване на икономическа, техническа и военна помощ на други страни и по-специално на държавите от „третия свят“. В очакване на тази „помощна политика“ не стои, разбира се, някаква морална задълженост за гладуващото население на бившите колонии. Напротив, тя е била и продължава да бъде един от механизмите на външнополитическия курс на САЩ, важно звено в не околностите на стратегията на американския империализъм.

През 50-те години американската помощ се отпусна с цел да се привлече новоосвободените се страни във военнополитическите блокове под егидата на Вашингтон. През 60-те години тя служеше главно за укрепване на частния капитал в младите държави и за проникване на американските монополи в тяхната икономика. По-късно (в условията на изменилото се съотношение на силите в полза на социализма, на постепенно укрепващия антиимпериалистически фронт и на острата борба за избор на социално-икономическа насока на развитие на младите независими държави) Вашингтон възприе по-гъвкав и диференциран подход. Азиатската помощ започна да се отправя към онези страни, които са в заслужили с „поведението“ си както на вътрешната, така и на международната арена.

Видигатият от екипа на Картър пропаганден шум около „правата на човека“ не пречи на САЩ да увеличават ежегодно финансово-икономическата и военна помощ за диктаторските режими. Лъският дял от предвидените за 1978 година 7 милиарда и 270 милиона долара помощ за други държави е предизначен именно за удобните и послушни правителства. На ред с чилийската военно-фашистка хунта, която през 1976-1977 финансова година получи 27 милиона долара помощ (без да се смята го

лямата помощ, която САЩ предоставят на Пентагона военни бази, или подкрепят външнополитически ходове на американската администрация. Както пише проф. Миске, бивш постоянен представител на Мавритания в ООН, тази помощ „не е нищо друго, освен един елемент на най-ловката предприемчивост за експлоатация: покори правителства, пътища и пристанища за извличане на оградени суровини, формиране на местни агенти и наемници“. На същото мнение са и представителите на редица други „благодетелствувани“ страни.

„Масабни“ кражби

В Лондон се разглежда делото на един престъпен „син джак“ на финансови мошеници от международен мащаб. В своята лондонска квартира те изготвяли фалшиви банкови документи за теглене на суми до 10 милиона, долара и дори повече. Фалшивите чекове, издадени за такива, астрономически суми, били осребрени в повече от 40 банки в различни западни страни. Между тях са известните банкови обединения „Чейз Манхатън“, „Бахрейк банк“, „Бритиш банк“ и др.

На подсъдимата скамейка са изправени шестима главари на престъпната шайка, които буквално образли за няколко години световните банки. Аферата взела такава гигантска мащаб, че ако не била разкрита навреме, би могла да разклати из основите цялата банкова система на Запада.

Като свидетел по делото са призовани 500 души. Процестът ще продължи около три месеца, материалите по това дело представляват един девет том, тежък... 2 тона!

„Морнинг стар“ — БТА

Опиати в училищата

Неотдавнашна проверка в едно белгийско училище уста новин, че повечето от учениците се употребяват наркотици. По-малките пушат марихуана или хашис, а гимназистите си правят инжекции с героини. В междучасията се върти оживена търговия с опиати. Директорът на училището заловил един от възпитаниците си да продава героини на свой съученик. Той веднага отишъл в дома на момчето да говори с баща му. Как

во обаче било изумлението му, когато констатира, че синът му е закован в наркотици и че той, заставяйки сина си да продава опиати в училището!

Неотдавна бяха арестувани няколко възпитатели в различни учебни заведения в страната. Те са изправени да отговарят пред съда за продажба на наркотици сред учениците.

сп. „Пуркопа“ — БТА

По страниците

на Западния

печат

Джералд Форд — рекламен агент!

Предшният президент на САЩ — Джералд Форд — е започнал да използва бившата си политическа кариера за търговски реклами — разбира се, срещу съответно заплащане. Той ще сътрудничи в рекламната и продажбата на нови серии златни и сребърни монети за колекционирание, посветени на някоя момент от живота на американските президенти.

Помощникът на Форд от казал да съобщи на каква сума възлиза хонорарът на бившия президент, но потвърдил, че тази му сделка е само част от серията рекламни договори, подписани от него.

в. „Интернешънъл хералд трибюн“ — БТА

Национален кошмар

Алкохолизмът в Австралия е достигнал такива мащаби, че днес е право е смятан за национален кошмар. Най-малко 5 на сто от възрастното население са алкохолици. Пагубно пристрастие към спиртните напитки се забелязва и у подрастващите. На въпроса: „употребявате ли спиртни напитки във вредно за здравето количество?“, зададен на 10 000 души от специални от Сиднейския университет, удовлетворено са отговорили 58 на сто от жените и 48 на сто от мъжете.

Както бе изнесено в един правителствен доклад, австралийците харчат за алкохол средно по един долар на всеки три, изразходвани от тях за хранителни продукти.

През 1977 г. броят на жертвите на алкохолизма в страната се е увеличил с 55 на сто в сравнение с 1967 година.

в. „Вашингтон пост“ — БТА

Поощряват фашизма

Неотдавна в гр. Сент Луис — щата Мисури — се състоя фашистко събрание. То стана с разрешение от местните власти. Дори нещо повече — „бащите на прада“ се погрижиха и за „сигурността“ на участниците в събрание. А когато възмутените граждани се опитаха в знак на протест да организират контрадемонстрация, пътят им бе препречен от полицейски кордон. Повече от сто „пазителни на реда“ се намериха в защита на фашистите, като арестуваха част от участниците в контрадемонстрацията.

В Чикаго местните фашистки групи си издействаха от общинските власти право да участвуват в събрание, то си в пълна нацистка униформа и застанаха в редиците с пречупен кръст на ръката. На знамената им също така се развяваха пречупени кръстове.

Съдействието, оказвано на нацистите от държавните власти, представлява издевателство над паметта на загиналите във войната против фашизма. Не трябва да се дозволва на фашистите да маршируват по американска земя!

в. „Дейли уърлд“ — БТА

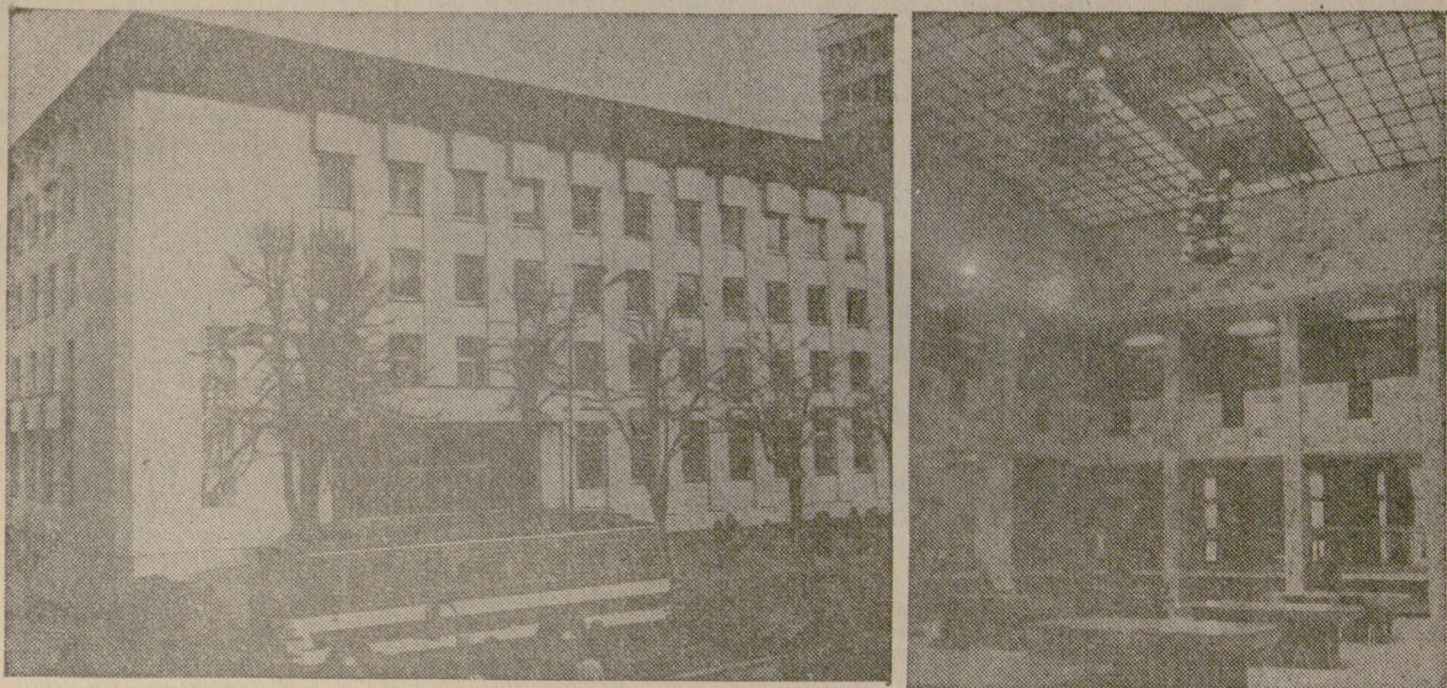
„Бъдете нащрек!“

Неотдавна в редакцията на нашия вестник се получи писмо от австралийския търговец Джон Уорхейм, преселил се неотдавна от Сидней в Ню Йорк. Ето извадки от писмото му.

„14-годишният ми син бе ограбен в 8 часа сутринта, когато отивал на училище, на 7-та на Лесингтън авеню и 88-ма улица — пише Уорхейм. — 16-годишният ми син кара велосипед си, когато на 7-та на Лесингтън авеню и 20-та улица го спрели двама души и спокойно откънали делото му. Преди два дни 12-годишната ми дъщеря ми поиска по-голяма сума пари. Тя ми обясни, че парите й трябвали в случай, че попадне на грабител. Всички момичета от класа ми си носели пари в случай на нападение с цел обир.“

Съпругата ми беше сравнително спокойна до момента, когато в дома ни дойдоха двама полицаи; те ни предупредиха да бъдем внимателни, когато напускаме дома си, защото по всяка вероятност крадците от този район вече знаят, че къщата е „бита таема!“

в. „Нешънъл таймс“ — БТА

В центъра на старопрестолния град издига снага белокаменната сграда на Окръжния клон на Българската народна банка. Изградена е върху площ 1800 квадратни метра по проект на арх. Живко Драгомиров от Зоналната проектантска организация. Въпреки че функционално тя задоволява и най-придирчивия вкус за съвременни удобства в една административна сграда белият интериор, дърворезбата, кованото желязо и стъкломозайката, характерни най-вече за счетоводно-оперативния салон, създават неподправената атмосфера на уют, простор и светлина в стила на богатата великотърновска архитектурна традиция.

Снимки Веселин ДОЛЧИНКОВ

НОВ РУЧЕЙ КЪМ БИСТРИТЕ ВОДИ НА ГОЛЯМАТА ДРУЖБА

Съвсем неотдавна в интервю пред в. „Народна армия“ първият секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев наред с многото успели, потиснати през юбилейната 1977 година, назова и дружеските връзки между трудолюбивите се от окръга и Полтавска област на Украйна скалата съветска социалистическа република. Новото и характерното на този етап не са само договорите за социалистическото сътрудничество, а и ярки изразеният завои към качествени и количествени показатели, но така също по-широката крачка към конкретно изучаване и прилагане на съветския и нашия опит в тази посока. За първи път, подчерта другарят Василев, ние си разменихме комбайнери, специалисти по отглеждането на захарното цвекло, в железопътния транспорт, млечната промишленост, строителството, в усвояване производството на изкуствена коприна.

За активния и плодотворен характер на тези връзки си днес още по-наскоро издаден в Харков съвместен сборник с разкази и стихове „Добър ден, братя!“. Той е дело на обединена редакционна колегия: Александър Чуча, Олес Юренко, Георги Данчев и Христо Медникаров. Изданието е луксозно оформено, със скици и рисунки на художника Борис Тудин. Неговата познавателна стойност се по-висока от библиографските бележки за всеки един от участниците, които четем в края на сборника. И най-важното — поместените творби са дадени в оригинал и в превод на български и украински език, което прави изданието достъпно за най-широк кръг от читатели.

„Добър ден, братя!“ е нова, възбуждаща проява на дружеските връзки между трудолюбивите се от окръга и Полтава. Нещо повече, изданието е представително — миналата година се навършиха 15 години от подписването на договора за побратимяването на окръга и Полтавска област — и това дава възможност може би за първи път така компактно и в истински ръс да се покаже литературното творчество на младите мъже, но утвърдени вече великотърновски и полтавски поети и разказвачи. От наша страна участвуват Георги Данчев, Викторина Генцова, Христо Медникаров, Румяна Драгозова, Стефка Цветкова, Пеню Цвятков, Кичю Атанасов, Георги Герчев, Иван Узунов и Йордан Василев — Русалски, от полтавска — Олес Юренко, Михайло Казидуб, Михайло Шевченко, Владимир Мирин, Яков Шутко, Александър Билан, Надежда Хоменко, Иван Малаш, Фьодор Гарин, Андрей Пашко, Михайло Терзаски, Андрей Стрешко, Тарас Никитин, Людмила Овдиенко и Филип Бабаки, общо 25 автори. В уводната статия към сборника, написана от из-

вестния украински поет и преводач Дитро Билоус (неговият секретар и общата редакция), се казва:

„Тази книга е плод на сърдечната дружба на трудолюбивите се на Украйна и България, на взаимния интерес и творческото вдъхновение на писателите от Полтава и Велико Търново, два града-братя.“

Читателите ще намерят в нея възбуждащи страници за радостното посрещане на съветските войни, за вдъхновения труд на трудолюбивите се от селото и града, за живота в условията на социализма, за разцвета на Украйна след Октомври 1917 г. и успехите на България след Септември 1944 година. Интересни са и непосредствените впечатления на търновци от пребиваването им в Полтава и Полтавския край и на полтавчани в Търново и окръга. Тези впечатления са намерили израз в лиричните изповеди, в разказите.

Всичко това адекватно то чено отразява богатото и многообразно съдържание на сборника „Добър ден, братя!“. Нашият и украинският читател, вземайки го в ръце, има на какво да се удивлява, възбужда, неволно заустява. В книгата преобладават тематично изградени стихотворения, разкази, импресии, с подчертан стремеж за постигане на единство между емоционалното и рационалното. Ще ни тирам началото на стихотворението „Велико Търново“ от полтавския поет Александър Билан (оригиналът е по-силен):

Аз бях във тебе, град прекрасен, когато ти — цъфтящ и ясен посрещаш ме гостулюбив. Като сияещ скъп брилянтен, изправен за пръв път пред мен,

бе в огледалото на Янтра като в зеница отразен.

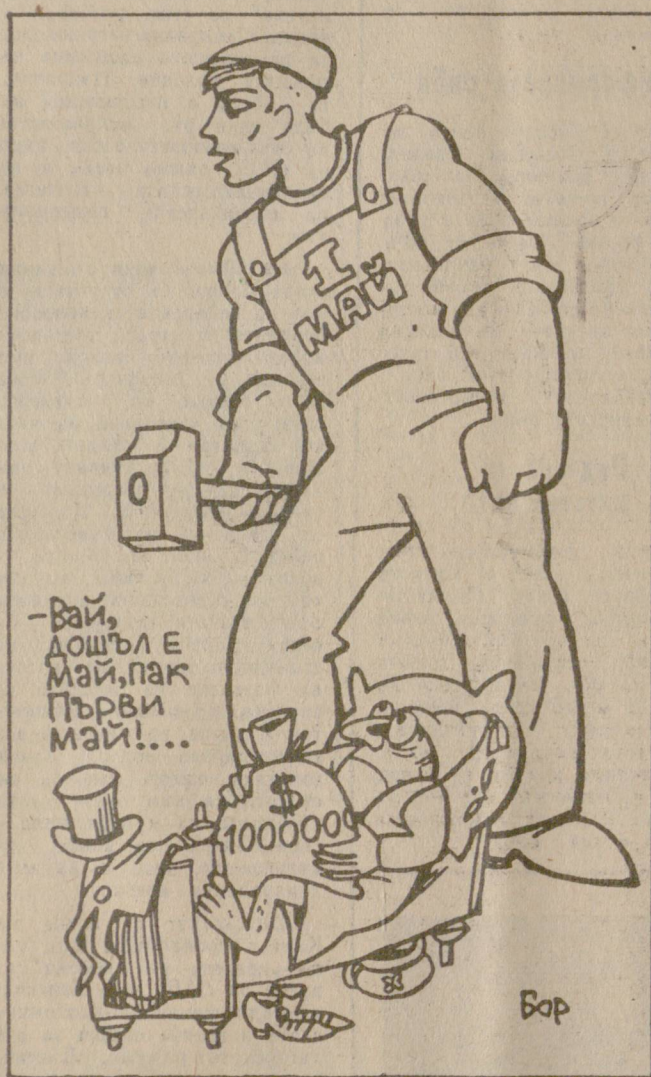
Шо се отнася до преводите на украинския език, особено добре звучат преводите на Дитро Билоус и на Александър Кефков. Отличното познаване на българския език, литературната ни, както и високото професионално майсторство, на двамата украински преводачи — это основата за успехите им. За преводите в проза би могло да се каже, че са направени общо задоволително. Трябва да посоча обаче, че облик на книгата като цяло дават стиховете. Онова успяване за дружбата на два братски народа — в миналото и особено в наши дни, предадено в силно емоционални образи и картини, стига естествено до читателя, възбужда възбужденията му. В този смисъл „Добър ден, братя!“ не съмнено ще остави духовна диря не само в отношенията между окръга и областта, но и в отношенията като символ и доказателство за вечна жътва те извори на българо-съветската дружба и интеграцията в икономиката, политиката и духовните дейности.

проф. Христо ДУДЕВСКИ, доктор на филологическите науки

червен смях

БОР

ДЕН, КОИТО РАЗВАЛЯ НОЩИТЕ НА КАПИТАЛИСТА

Старецът и портите

Беше в ония възторжени първи години, когато вече свободно посрещаше Първи май. Ремсовият клуб в наше село гъмжеше от оживление. Младешките не знаеха ни ден, ни нощ. На моста срещу читалището направиха арка от зелена буква шума. Окичиха я със здравец и градински цветя. Селото беше в предпразнична треска и украса.

Рано сутринта на очаквания ден дядо Влади излезе пред портата си с това, което видя, го жегна под лъжичката. На портата на кошката му Съби Капарото с големи букви имаше написано нещо. Дядо Влади не можеше да го прочете, защото беше неграмотен, но не можеше и да преглътне обидата. Капарото, този селски чорбаджия, джумбук и изедник, е почетен от младежите и неговата порта е украсена с лозунг, а той, сиромашът, пак е пренебрегнат.

— Не, тази няма да я бъркам! — разлюти се бедният старец, направил няколко обиколки по хармана и отново се върна при портата, като носеше катраника, с който смазваше магарешката си колца. Натопи хубаво гъшето перо в черния катран, вторачи поглед в написаното върху портата на Капарото и реши да го прерисува върху дъските и на своята. Но нали си беше неграмотен и не познаваше буквите, още на първата го обля пот от зор и от нея ни

що не излезе. Катранът процече, чертите се разплескаха и на „букавописец“ му се доплати. Избърса си ръцете в палмидата около двура и се юрна към ремсовия клуб.

Там Савата, синът на пийнъра, гдето го бяха изгонили от строителното училище за комунистическа дейност, дописваше с издълбана от царевично дръже клечка и червено канцеларско мастило по следна първомайска плакарда, с която щяха да минават на манифестации.

Какво приказва дядо Влади на Савата, никой не чу, но след малко и двамата бяха пред дазето кошарийски порти. Савата, като се напъваше да се разсмее, обясняваше на обидения старец, че на портата на Капарото младежите са написали „КУЛАК—НАРОДЕН ВРАГ“, за щото той си е тавъ. Но щом дядо Влади настоява и на неговата порта, през която е минавала само немотията, да има нещо написано, те трябва да е нещо съвсем друго, защото той е от друг чегръ човек.

Когато Савата си тръгна, остави върху сиромашката порта да греє едно яркочервено и малко разрижено „ДА ЖИВЕЕ 1 МАЙ!“ с не измения сърп и чул.

На фона на портата греєше и щастливата усмивка на дядо Влади.

Петър БОРСУКОВ

Бяла черква

Всяко населено място има свой аромат, цвят, същност. Това особено се отнася за селищата в равнината, може би защото са скупчени и ми приличат на ябълки в голяма тесния. Не че равнината е толкова гладка, но все пак друго е Балканът и още по-друго селата и градовете, където къщите са нахални като птици по бърда и чукари. Едно е Плевен, друго Велико Търново, дето всяка улица в тях има своя физиономия. Улица „Гурко“ например: кой любознателен българи няма да се удиви? Че те и чужденците удрят коляно, без дори да подозират какво е тя за нас, българите.

Улица „Гурко“ е като връх „Столетов“. Звучи парадоксално, но е така, защото дали е улица или връх, за нас Гурко и Столетов значат едно — Свобода. Мисля, че думите са излизали, когато говорят делата.

Генерали! Генерали! Има ли значение дали сте в мундир или не, когато с вас вървят народи, готови да умрат брат за брат!

Но думата не е за това. Става въпрос за малките селища, полегнали в равнината като зрели ябълки в златна есен. Те са толкова много и все пак бих познал тази „ябълка“, която ми е най-скъпа, дори да са вързани в чувал и някой разсипе чувала. Тогава веднага ще викна: „Ето я Бяла черква! Белодуварна, китна, хубава, — Бачокирова! Бяла черква на стоте четинка — от всяка къща по един — от Бачокировата двамина, мили синове! — на мама, свидни за нас, живите. Защото какво щяхме да бъдем, ако не беше Даскала и стоте „ученици“, дето издържаша изпита „Свобода или смърт“ с отличие.“

Даскал! Даскал! Има ли значение дали сме добри или лоши ученици, щом сме готови да умрем заедно с вас, когато потрябва? А тегава ножът безобит до ръка ла и кръвта на България изтича, пък кръвта на Бяла черква.

Бяла черква!...

Росица, Росица, ти все те чеш край нея, но помниш ли съпките на онаво босо во доварче, дето се учеше да пише по пясъка?

Никой чужда, учена глава не би повярвала, че едното самоуко пастирче на телци ще се извизне до там, за да поведе толкова мъжа и момчи на смърт юнашка.

Дякони и даскал! Генерали без пагози, фантоми на революцията, величаво е нашето значение, каквато е и вачата смърт, стократно по-величаво е драгоценият ви живот, отдаден на Родина.

Бяла черква!

Твоят аромат, твоят цвят, твоята същност е един даскал, увиснал на бесило! „Аз един Бачо Киро съм!“ Един „молепан“ поет — Церковски, отровен бабно в затвора. Един селски трибун, героят от Радомир — Равко Даскалов, убит от наемник в чужбина. Един Атанас Филев — военен организатор на Партията в окръга с разпран корем. Ръката, дръзнала сама да хване бръснарското ножче, скрито дълбоко в реверан, но устата не издала нищо. Само кръвта си изтичала, червена като мак и обогряла влажната полицейска маза, тъмна като смъртта, черна като душата на палачите.

Бяла черква!

Твоят аромат, твоят цвят, твоята същност е и кръвта на загиналите четници в Дряновския манастир. За това, когато днес застанем пред паметника на Бачо Киро — вдигнал ръст в центъра на града, пред гроба на Церковски, пред паметниците на героя от Радомир и военния организатор на Партията дълго мълчим или падаме на колене.

Бяла черква! Бяла черква!

Аз не знам Бяла ли си или Червена, а може би едното и другото, но си все така хубава, хубава, защото си майка българска и раждаш верни синове как то-рано, тъй и днес!

Георги ГЕРЧЕВ

Справочник на читателя

Новите филми на екрана

„ДЕН НА МОЯТА ЛЮБОВ“

— чехословашки. Съвременен филмов разказ за отношенията между двама млади съпруга.

Петър и Мария се обичат много, но смъртта на четиригодишната им дъщеричка внася хлад между тях. Мария се затваря в себе си, Петър търси утеха в компанията на приятелите си и на бившата си приятелка Ханка. Но с времето мъката на двамата става постепенно намалява. След отпуска си, който прекарват заедно сред природата, доверие и чувствата отново се връщат при тях. Още по-вече, че Мария очаква дете, което ще им замени скъпата загуба. Раждането на детето прави двамата напълно щастливи, така както са били в първите дни на своята голяма любов.

„НЕНАВИСТ“

— съветски, производство на Одеската киностудия.

Приключенско-психологически филм за класовия и нравствен избор, за предаността към революционните идеи. Тримата братя — белогвардейски Степан, червеноармеецът Фьодор и съвсем младият, политически неопитен ран Митя обещаваха пред смъртния одър на баща си,

че повече няма да враждуват помежду си. Но като мисли, че Фьодор е получил от баща му тайно наследство, Степан не удържа клетвата си и извършва предателство спрямо другите. Това довежда до конфликти и събития, които кара Митя да се приклучи към Фьодор, а Степан да преосмисли своето минало и да вземе решение да изкупи вината си. Но решението му идва късно — бандитски куршуми го покоряват.

„ЧЕРВЕНА ЗЕМЯ“

— югославски. Трагичен разказ за събитията, които се считат за едно от най-големите престъпления на нацистите през Втората световна война — жестокото избиване на 6000 жители на град Кралево през есента на 1941 година. Капо се боят от съпротивата вътре в града, изпращащи от навлизането на партизаните в неговите предградия, нечисти изведат край река Цма бързатворените в заводските цехове арестувани граждани и на големи групи най-безмилостно ги разстрелват. Землята, където танкове и будо-зери зариват жертвите на полното престъпление, става червена от кръвта на убити те

Кадр от филма „Ден за моята любов“

КИНО

От понеделник до неделя включително кината в градовете на окръга ще прежектират:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Полтава“ — тел. 2-05-42, голяма зала — „Ден за моята любов“ — 10, 14, 16, 18 и 20 часа; малка зала — студент филм — „Братовчедката Ангелина“ — 13.30 и 19.30 часа; научно-популярни филми — 18.30 часа, „Алисия“; детски филми — 17.30 часа, а в събота и неделя — от 10 часа, „Искра“ — тел. 2-00-43, „Ненавист“ — 10, 15.30 и 20 часа, „Анатомия на любовта“ — 13.30 и 18 часа; „Девети септември“ — тел. 2-00-84, „Червена земя“ — 10, 13.30, 15.30, 18 и 20 часа, „Трудов фронт“ и каварал „Чокалови“ — „Сияшу и Судаба“, „Под знамето на слена“.

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Ленин“ — тел. 4-21-71, „Плетачката на дантели“, „Пантелей“, „Дамата в Тексас“, квартал „Калитица“ — „Майкъл“, „Дягун“.

СВИШОВ: „Алеко“ — „Ненавист“, „Долната на орлите“, „Под пелешката на империята“.

ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стояков“ — „Пантелей“, „Исения“, „Пома за Копак“.

ЛЯСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ — тел. 20-44, „Алис не живее вече тук“, „Белият Бим — черното ух“, „Бди благословена“.

ЕЛЕНА: „Христо Ботев“ — тел. 21-84, „Защитна реч“, „Голямата ваканция“, „Усмивки от една лятна нощ“.

ПОЛСКИ ТЪРМБЕШ: „Коста Петков“ — тел. 22-27, „Черия диаманти“, „Прокажената“.

СТРАЖИЦА: „Развигане“ — тел. 24-42, „Трина“, „Сбогом Гринго“, „Мелодия на бялата нощ“.

СУХИДОЛ: „Трезвеноост“ — тел. 28-04, „Пазачът на пляжа през зимата“, „Конче-вяхрогаче“, „Старата пушка“.

КИЛИФАРЕВО: „Петко Ахчиев“ — „Талисман“, „Защо не мога да бъда послушен“, „По Мясур“.

ДЕБЕЛЕЦ: „Георги Николов“, „Бронен по нечерно време“, „Войник на свободата“, „Опасен мундух“.

ДОЛНА ОРЯХОВИЦА: „Москвич“ — „Аз съм пеперуда“, „Голямото асове“.

ЗЛАТАРИЦА: „Стефан Попстолянов“ — „Майка Индия“, „Птици на нашите надежди“, „Прокажена нощ“.

БЯЛА ЧЕРКВА: „Труд“ — тел. 672, „На път за Атлантида“, „Че вкъщи амфибия“, „По вълча следа“.

ФУТБОЛ

Академик (Св) — Черно море Сливен — Тракия, Черноморец Ботев — Славия, Локомотив (Сф), Пирин — Беров, ЖСК-Спартак — ЦСКА „Септ. знаме“, Локомотив (Пл) — Марек, Левски-Спартак — Академик (Сф).

СЕВЕРНА „Б“ РЪГ

Ватен — Етър, Доростол — Дюнав, Кърпачев — Черноморец Бдин — Раковски, Спартак (Кой

наре) — ЖСК-Металург, Бенковски — Светкавица, Янтра — Спартак, Волон — Чавлар, Локомотив — Червено знаме.

ЗОНА „ЯНТРА“

Лески (П. Тр.) — Ангел Кавчев, Лески (Ляс.) — Бенковски (Ряхов), Вечой — Бенковски (Тет), Лески (Стр) — Лески (Ом), Локомотив (Рс), Черноморец, Бадеше — Енергия, Бетев (Дет.) — Филип Тотю, Бетев (Лук.) — Бенковски (Бяла).

ЕЛИТНА ОКРЪЖНА ГРУПА

Морана — Леденик, Златария — Ресен, Вардим — Българско Сляво, Оча могила — Ореш Първомайца — Върбонка, Дебелец — Бяла черква, Козловец — Джуквица, Долна Оряховица — Савезов, Сухидол — Патрен.

СЪБОТА — 29 АПРИЛ

10.00 — „Дядо Вълчо и Лиса“ — предаване за деня, 10.45 — „Семейство Палисър“ — телевизионен филм, XV и XVII епизод, 12.30 — Информационен дневник, 17.00 — Международен турнир по баскетбол за „Награтата на София“ — директно предаване, В паузата: Новини, 18.30 — „Напелен момчета“ — детски сериен филм, II епизод, 19.00 — Реклами, 19.05 — Студийно „М“, 19.50 — Лека нощ, децата! 20.00 — По света и у нас, 20.30 — „Разкази на калпаници“ — предаване за героя на НРБ — капитан Георги Георгиев (ТВЦ Барна), 21.00 — Семейство Палисър, телевизионен филм, XVII и XVIII епизод, 22.45 — Спортна програма, 23.30 — Новини, 23.45 — Конкурси за естрадна песен на Евровизия — предаване от Париж.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОГРАМА НЕДЕЛЯ — 30 АПРИЛ

9.00 — Курс по английски език — 15-и урок, 9.30 — Курс по правилата на движението — 15-го предаване, 9.50 — „Управление на автомобил“ — учебно-информационен филм, I предаване, 10.00 — „Вързи, смели сърце!“ — с участието на чавдарчета и пионери от гр. Айтос, 10.05 — „Канини ви в студио „Бойн““ — за бабно предаване, 11.40 — Сърко вилната на България: „Божени“, 12.00 — „Светът в действие“ — документално-публицистично предаване, 12.40 — „Вълшебство“ — филм за п. в. Ирина Коалкова, 13.30 — Информационен дневник, 14.30 — „Еквидрист“ — съветски италиан филм, 15.50 — „Бяла гарска революционна поезия“ — рецитал, 16.15 — Приказки за кустията: Големият джудоб, по случай 1 май, 18.30 — Ден на международната солидарност на трудните се — директно предаване от зала „Универсиада“ 23.50 — Новини.

ИНДЕКС 21301